

ПЛАН-КОНСПЕКТ УРОКУ
З ПРЕДМЕТІВ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» ТА «УКРАЇНСЬКА МОВА»
(для учнів 2-А класу)

Валентина ВАЛЬЧЕНКО,
вчитель початкових класів

Тема: З турботою про Землю

Мета: Узгодження взаємодії вчителя початкових класів та керівника гуртка в забезпеченні якості освіти.

Навчальна: розширення в молодших школярів екологічних уявлень та понять шляхом активізації пізнавальних процесів; стимулювання інтересу до пізнання природи; формування готовності до раціональної діяльності в природі, при якій зберігається існуюча природна рівновага або створюються можливості для її відновлення;

розвиваюча: розвиток зв'язного мовлення, розумової та творчої активності методом тренування; формування екологічного мислення та свідомості;

виховна: виховування екологічної культури природокористування; сприяння становленню та підтриманню позитивного емоційного настрою дітей.

Тип уроку: інтегрований

Матеріально-технічне забезпечення:

ноутбук, інтерактивна дошка, медіа проектор

Дидактичне забезпечення:

презентаційний матеріал, відеоролик про планету Земля, мультиплікаційний фільм до теми, ілюстрації до гри «Земля радіє, Земля сумує», телескоп, глобус, різнокольорові паперові квіти, різні предмети для гри «Сміття сортуй – довкілля врятуй».

Використані джерела:

1. На урок. Освітній портал [Електронний ресурс] / Стрілець Євгенія Володимирівна – режим доступу: <https://naurok.com.ua/vihovna-godina-na-temu-vsesvitniy-den-zemli-111610.html>
2. На урок. Освітній портал [Електронний ресурс] / Слєпньова Оксана Юріївна – режим доступу: <https://naurok.com.ua/viktorina-do-vsesvitnogo-dnya-zemli-212416.html>
- 3.[Електронний ресурс] – режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=pTJsK9vTdN0>

Складова моделі успішного випускника: громадянин

Орієнтир складової моделі успішного випускника: громадянська позиція

Педагогічний інструментарій: *підхід:* компетентнісний; *технології:* інформаційні; *форма роботи:* інтегрований урок

Ознаки успішного зростання випускника: бережливе ставлення до навколишнього середовища; розуміння та ведення здорового способу життя; розвиток креативного мислення, уяви, фантазії.

Перебіг уроку

На дошці написано епіграф:

Все на Землі, все треба берегти:

І птаха, й звіра, і оту рослинку,

Не треба думати, що цар природи ти,

Бо врешті, ти лише її частинка!

I. Організація класу

Учитель: Добрий день, мої другокласники, я рада вітати вас на нашому уроці. Сподіваюсь, що він буде для вас цікавим та корисним. Хочу почути від вас, що ви очікуєте від сьогоднішнього уроку?

(дитина знімає з дошки кольорову квітку, висловлює очікування, сідає за стіл, де є квітка такого ж кольору. Таким чином утворюються команди для групової роботи)

Сьогодні у мене для вас є невеликий сюрприз, подивіться, що я принесла. Хто знає, що це? *(відповіді дітей)*

Учитель: Вірно, це підзорна труба!

II. Актуалізація опорних знань

Учитель: А що можна побачити через неї? *(відповіді дітей)*

Учитель: Чудово, ми можемо побачити те, що відбувається на великій відстані від нас! І ось, сьогодні рано-вранці я вирішила взяти цей чудовий прилад і подивитися, що там діється на великих відстанях навколо мене. Але те, що я побачила, мене дуже-дуже вразило, аж до суму! Я думаю, коли ви на це поглянете, вам також стане сумно. Подивіться, що ж я врешті-решт побачила...

Перегляд відео «Що сталося із Землею»

III. Мотивація навчальної діяльності

До уваги дітей представлено вірш «Захворіла Земля», який супроводжується відеороликом про забруднення землі та екологічні катаклізми.

Захворіла Земля, занедужала,
В неї жар! То – туман, то – знобить...
Сині очі від спеки примружила,
Все немиле Землі, все болить.
Біля неї і Місяць, і Сонечко,
Біля неї велика рідня:
– Ти в матусі улюблена донечка,
Тебе Сонце голубить щодня.
Примовляє Земля, побивається:
– Підкажіть, що робити мені,

Як погляну, терпець уривається,
Сонце любить мене, люди – ні!
Мої ріки блакитні забруднені,
З'їла пилка зелені ліси,
Всі поля в целофановім гудинні...
Ні здоров'я тепер, ні краси.

Учитель:

Діти, подивіться, а ось і наша планета Земля завітала до нас у гості. Яка ж вона сумна та хвора. Земле, скажи, будь ласка, чи завжди ти була такою недужою?

Відповідь Землі:

Я розповім, вам, діти, що спричинило мої страждання.

*Слухання казки про планету Земля, яка супроводжується
відеоконтентом*

Колись я була маленькою планетою, у якої була одна велика мрія – стати великою і різнобарвною як інші планети Сонячної системи. Я не знала як це зробити, тому постійно плакала. Від моїх сліз-краплинок утворились на мені візерунки синього кольору – водойми. Побачивши це, я дуже зраділа, адже стала трішки схожою на своїх сусідів.

Сонечко вирішило зігрівати мене своїм теплом, його промінці так лагідно і ніжно обійняли мене, що утворили на моєму тілі кольорові плямки – острови. Нарешті моя мрія здійснилася, я почала ставати великою та різнобарвною!

Побачивши мене такою великою та радісною, до мене прилетіло багато комах і пташок. У водоймах з'явилася риба. Виросло багато дерев та квітів, з'явилися екзотичні метелики. А згодом оселились звірі, почали жити люди. Я раділа, що змогла дати усім їм домівку та друзів. Всі мешканці розділили зі мною радість і дали мені ім'я – Земля.

Згодом я стала найкрасивішою і найчарівнішою планетою в Сонячній системі, а сам дядько Місяць заколисував мене щоночі.

Але не довго я такою лишалась! З часом люди забули, що мені також потрібно дарувати любов, яку дарувала їм я. Люди почали будувати заводи, забруднювати річки та озера, смітити на мені, палити вогнища. Люди не помічали, що я почала хворіти. У мене почалося чихання, я стала марніти і втрачати красу. У річках поменшало риби, у лісах та гаях птахів, комах, звірів, рослин, врешті почали хворіти і самі люди...

Учитель: Діти, потрібно негайно щось робити! Ми маємо вилікувати нашу Планету!

IV. Повідомлення теми і мети уроку

Учитель: Сьогодні ми спробуємо допомогти нашій планеті відновитися, але це зробимо не тільки ми, а й усі люди світу. Адже 22 квітня всі свідомі громадяни традиційно відзначають Всесвітній день Землі.

Учитель: Зверніть, діти, увагу на епіграф, який розміщено на дошці, прочитайте його. Посніть як ви його зрозуміли? *(відповіді дітей)*

Учитель: Традиція відзначати день Землі бере свій початок у далекому дев'ятнадцятому столітті, коли Джордж Мортон, секретар штату Небраска у Сполучених Штатах Америки, запропонував призначити день, у який усі жителі займалися озелененням своїх ділянок. Ідея отримала широку підтримку і в перший же день було висаджено близько мільйона дерев. День Землі – це день, коли кожен може внести свій посильний внесок у збереження нашої планети.

Учитель: Ну що, друзі, до роботи! Як будемо рятувати Землю? *(відповіді дітей)*

Учитель: Пропоную почати з прибирання сміття. А зробимо ми це за допомогою гри «Сортуй сміття»

Діти об'єднуються в три команди. У кожної є контейнер із різними відходами. Завдання команд розсортувати сміття у спеціально відведені баки, при цьому коментуючи свій вибір.

Учитель: Перший крок з порятунку планети зроблено! Робимо наступний, але мені хотілося б, щоб наша Земля знала, що ми любимо і поважаємо її, дбаємо про рослини і тварин, які є на ній, вміємо доглядати і домашніх улюбленців. Тому проводимо руханку.

«Рухаються ті, хто...»

- вирощує кімнатні рослини;
- викидає сміття лише в смітник;
- любить троянди;
- вміє кататись на велосипеді;
- посадив рослину;
- має вдома домашніх улюбленців;
- веде здоровий спосіб життя;
- любить природу.

Учитель: Наступним кроком у порятунку нашої планети буде дидактична гра «Екологічний ланцюжок». Ми знаємо, що у природі все взаємопов'язано, і кожна жива істота або об'єкт дуже важливі і потрібні один одному. Я на декілька хвилин дозволю собі розірвати екологічний ланцюжок і буду вилучати з нього певні об'єкти. А командам пропоную по черзі давати відповіді, що може статися.

Дидактична гра «Екологічний ланцюжок»

1. Якщо ми з ланцюжка заберемо сонце?

(Земля буде холодною і бруньки на дереві не розпустяться).

2. Якщо забрати птаха?

(Тоді гусінь поїсть листочки і фрукти не виростуть).

3. Що станеться, коли забрати дощ?

(Тоді від посухи загине все живе).

4. А що станеться, коли квіти не виростуть?

(Бджолам ні з чого буде збирати солодкий нектар).

5. Що буде, коли забрати питну воду?

6. Яка роль людини в цьому ланцюжку?

(Людина садить дерева, квіти, травичку, кущі; доглядає, поливає, збирає врожай, робить будиночки для пташок, бджіл. Але людина і шкодить природі).

Учитель: Щоб не завдавати природі шкоди, ми повинні чітко знати, які наші дії принесуть їй радість, а які смуток. Діти, перевіримо, чи розумієте ви, про що я кажу. Давайте проведемо ще одну гру, яка називається «Земля радіє, Земля сумує».

Дидактична гра «Земля радіє, Земля сумує».

На дошці вчитель вивішує дві вирізані моделі Землі. Одна весела, інша – сумна. На столі у кожної команди файли з ілюстраціями. Діти повинні їх розмістити на дошці так, щоб зображення відповідали настрою планети.

Учитель: Все в нашому світі взаємопов'язане. Людина шкодить природі, вона відповідає їй тим же. Людина не може жити без дерев, трави, квітів, комах, пташок, тварин. Вони в свою чергу потребують нашої уваги. Ось подивіться невеликий мультфільм, який доведе вам правоту моїх слів.

Перегляд мультфільму «Людина і Земля»

V. Підсумок уроку

Учитель: Щоб вберегти Землю та її довкілля, ми можемо зробити безліч справ: сортувати сміття, піклуватися про те, щоб не розірвався ланцюжок взаємозв'язку у природі, думати над тим, як вдосконалити методи збереження навколишнього середовища. Ми можемо уквітчати землю новими рослинами: деревами, кущами, квітами, щоб планета Земля дихала на повні легені.
Прикрасити землю квітами – це чудова ідея, яку ви втілите на гуртку «Чарівні прикраси».

Учитель: А я пропоную вам закінчити наш урок дидактичною грою «Комплімент природі».

Дидактична гра «Компліменти природі»

Кожна дитина, на квітці, яку на початку уроку обрала для вибору команди, пише комплімент листочку, траві, дереву, кущику, квітці, пташці, комашці, тварині, за бажанням зачитує та прикріплює на дошку.

Учитель: Подивіться, діти, на нашу Землю, вона посміхнулася і не має такого змарнілого вигляду. Значить ми з вами все правильно робили. Сподіваюся, що ви завжди будете піклуватися про чисте довкілля на планеті Земля, і згадувати про це не один раз на рік, а кожного дня, кожної години, кожної хвилини, адже не дбаючи про природу, ми можемо залишитись без сонячного тепла, свіжого повітря, прекрасного щебету пташок. Лікуймо Землю, і вона знову стане найкращою і найчарівнішою у Сонячній системі.